

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Okresní soud v Tachově rozhodl samosoudkyní JUDr. Ilonou Kratochvílovou ve věci

nezletilé: [osobní údaje nezletilé]

zastoupená v řízení o ústavní výchově, výchovném opatření a výživném opatrovníkem městem
Stříbro, orgánem sociálně-právní ochrany dětí, Masarykovo náměstí 1, 349
01 Stříbro a v řízení o péči opatrovníkem městem Tachov, orgánem
sociálně-právní ochrany dětí, sídlem Hornická 1695, 347 01 Tachov

dcery rodičů: [jméno] [příjmení], narozená dne [datum]

bytem [adresa]

[jméno] [příjmení], narozený dne [datum]

bytem [adresa]

za účasti: Okresní státní zastupitelství v Tachově

sídlem [adresa]

o ústavní výchově a jiných výchovných opatřeních, o péči, o výživném

takto:

- I. Soud schvaluje tuto dohodu rodiči uzavřenou:
Nezletilá [jméno] se svěřuje do péče otce a matka se zavazuje od 1. 6. 2023 přispívat na její výživu částkou 1 000 Kč měsíčně, která je splatná vždy do každého 25. dne v měsíci k rukám otce.
- II. Tím se mění rozsudek Okresního soudu v Tachově ze dne 14. 7. 2020 č. j. 13 P 124/2000-149.
- III. Zastavuje se řízení o ústavní výchově a jiných výchovných opatřeních.

IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Usnesením Okresního soudu v Tachově ze dne 8. 2. 2023 č. j. 13 P 124/2000-194 bylo dle § 13 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, zahájeno řízení o ústavní výchově a jiných výchovných opatřeních a o výživném u nezletilé [jméno], a to na základě podnětu Městského úřadu Tachov.

2. Otec se návrhem domáhal vydání rozsudku, kterým by mu byla nezletilá [jméno] svěřena do péče. Uvedl, že s dcerou se nestýká, jsou spolu v telefonickém kontaktu. O tom, že dcera má problémy ve škole, ví. Sám se na dceru ve škole neinformoval. Dceři se snažil domlouvat. Ví, že to je problém trvající několik let. Neví, proč se to dosud nezlepšilo. Na OSPODu se na dceru neptal. Ví, s kým matka žije a že soužití je konfliktní. Dceři říkal, že může jít bydlet k němu. [příjmení] by u něho poslouchat. Žije s přítelkyní, která má v péči čtyři nezletilé děti ve věku 3, 10, 12 a 16 let. Sám má další tři zletilé děti. Dcera jeho přítelkyni zná, jejich vztah je dobrý. Když se dcery ptal, jestli k němu půjde, tak byla nerozhodná. Říkala, že má obavy o matku, co se tam bude dít s jejím přítelem. Pokud by dcera bydlela u něho, mohla by tam chodit do školy. Pokud by chtěla jít do učení, nebyl by to problém. S přítelkyní bydleli v bytě 2+1, rozhodli se přestěhovat do většího bytu. Nyní žijí v novém bytě v [obec]. Pro dceru má zajištěnou speciální školu v místě bydliště. Kdysi tam chodila, případně může dcera chodit na základní školu. K dětskému lékaři bude chodit k MUDr. [anonymizováno]. Přítelkyně souhlasí s tím, že by u něj dcera žila, je ochotna mu s péčí o dceru pomáhat. Myslí si, že péči o dceru zvládne. S matkou nemá problém se dohodnout o styku s dcerou. Dále uvedl, že přítelkyně je na rodičovské dovolené, pobírá rodičovský příspěvek, přídavky na děti, příspěvek na bydlení a sirotčí důchod. Sám pracuje příležitostně v Německu, měsíčně si vydělá 24 000 Kč. Měsíčně platí nájem 12 000 Kč, zálohy za energie 3 000 Kč, internet 500 Kč.

3. Matka uvedla, že problém se školní docházkou dcery je dlouhodobý. Ví, že je nad dcerou stanoven soudní dohled. Bylo jí vysvětleno, co se může stát, když dohled nebude fungovat. Dcera byla nějakou chvíli u otce, i tam ale měla s docházkou do školy problémy. V únoru měla dcera zameškáno 51 hodin. Ve škole nebyla jeden nebo dva dny. Stalo se, že ráno byla nevyspalá a nebylo jí dobře, tak ji nechala doma. Myslí si, že v posledním období se situace u dcery zlepšila, do školy chodí. Ve škole se informuje každý týden nebo každých čtrnáct dní osobně nebo telefonicky. Rozebírala to také s dcerou, ona slíbila, že selepší. Dcera chodí do [anonymizováno] třídy, do školy by měla chodit ještě rok. Po škole půjde asi někde do učiliště. [příjmení] s dcerou problémy nemá, dcera ji respektuje. Dcera byla asi rok u otce. Myslí si, že otec je schopen se o dceru postarat. S otcem spolu komunikují, jsou schopni se dohodnout na styku s dcerou. S partnerkou otce je v telefonickém kontaktu. Myslí si, že otci pomůže. Je pravda, že v posledním období má problémy v soužití s přítelem. Situaci chce řešit, už s ním dále nechce žít. Bydlí v bytě [obec]. Nájem činí 11 000 Kč, ale dostává příspěvek na bydlení. Dále platí elektřinu 1 700 Kč. Pobírá rodičovský příspěvek 10 000 Kč, přídavky na děti 2 000 Kč, příspěvek na bydlení 5 600 Kč a dávky hmotné nouze 2 200 Kč. Je schopna platit výživné 1 000 Kč.

4. Nezletilá [jméno] uvedla, že ví, že se do školy musí chodit. Nedokáže říct, proč s tím má problém. Ví, že soudem byl stanoven dohled. Stávalo se, že přišla pozdě do školy, když si ráno šla koupit svačinu do obchodu. Ví, že škola má pravidla a stanovený řád. Po škole by se chtěla jít učit, asi na kuchařku. Neví, proč byla vulgární a sprostá na vyučující. Je pravda, že měla kluka, to už skončilo. Teď by se chtěla věnovat škole. Chtěla by to změnit. Soud si to může ve škole ověřit. V březnu ve škole vůbec nechyběla. Chtěla by zůstat u matky. Po škole doma pomáhá matce v domácnosti, pak si připraví věci do školy. Souhlasí s tím, že bude svěřena do péče otce, už u něj žila. Přítelkyni otce zná, vycházejí spolu dobře.

5. Opatrovník nezletilé navrhl schválit dohodu rodičů s tím, že bude zastaveno řízení o ústavní výchově a výchovném opatření.

6. Státní zástupkyně navrhla, aby soud za dané situace schválil dohodu rodičů s tím, že bude zastaveno řízení o ústavní výchově a výchovném opatření.

7. Z důkazů provedených v řízení bylo zjištěno: Rozsudkem Okresního soudu v Tachově ze dne 10. 3. 2020 č. j. 13 Nc 7001/2020-45 byl nad nezletilou [jméno] stanoven dohled a matce bylo vysloveno napomenutí. Z odůvodnění rozsudku vyplývá, že nezletilá měla problémy s docházkou do školy a matka se školou nespolupracuje. Rozsudkem Okresního soudu v Tachově ze dne 14. 7. 2020 č. j. 13 P 124/2000-149 byla schválena dohoda rodičů, dle které byly nezletilé děti [jméno] a [jméno] svěřeny do péče matce a otec se zavázal od 1. 7. 2020 přispívat na výživu nezletilé [jméno] částkou 1 000 Kč měsíčně a na výživu nezletilé [jméno] částkou 1 000 Kč měsíčně. Dle zprávy Městského úřadu Tachov ze dne 26. 11. 2020 matka bydlí s nezletilými dětmi [jméno] a [jméno] v azylovém domě v [část obce], kde obývá jednu místnost s kuchyní. Matka byla dlouhodobě v pracovní neschopnosti. Matka kroky, které má nastavené v individuálním plánu azylového domu, plní jen sporadicky. Nenašla si práci, většinu nabídek zprostředkovaných azylovým domem odmítá. V rodině po dobu spolupráce nedošlo k pozitivní změně, matka spoléhá na pomoc azylového domu, sama nečiní kroky, aby svou situaci zlepšila. Nezletilá [jméno] i nadále vede zahálčivý život, většinu času tráví v azylovém domě. Dle zprávy ze dne 28. 6. 2021 matka od 28. 2. 2020 bydlela v azylovém domě v [část obce]. Na základě opakovaného incidentu s alkoholem, kdy matka i nezletilé dcery užívaly alkohol, byla matce a jejím dcerám ukončena smlouva ke dni 23. 12. 2020. Na základě těchto skutečností rodiče sepsali mimosoudní dohodu, dle které obě nezletilé děti [jméno] a [jméno] byly svěřeny do péče otce. Otec bydlí s dcerami v rodině [příjmení]. Nezletilá [jméno] je těhotná se synem manželů [příjmení], [jméno] [příjmení], narozeným [datum]. Nezletilá [jméno] chodí na Základní školu do [obce]. Nezletilé děti se s matkou stýkají jednou za měsíc. V rodině nedošlo ke zlepšení podmínek a posunu v životní situaci. Ani jeden z rodičů nemá finanční a bytovou stabilitu. Matka nespolupracuje s OSPOD [obce]. Otec často mění místa pobytu, ale s OSPOD spolupracuje a komunikuje. V péči otce nejsou prozatím shledány nedostatky. Rodiče spoléhají na pomoc ostatních, nečiní kroky, aby si zlepšili svou životní situaci. Dle zprávy Základní školy a Odborné školy [obce] ze dne 30. 6. 2021 nezletilá [jméno] je žákyní jejich školy od 12. 4. 2021, navštěvuje [anonymizováno] třídu. Ke dni 25. 6. 2021 má zameškáno 102 hodin, které má omluvené od otce. Otec je se školou v telefonickém kontaktu. Jedná se o velmi časté jednodenní či dvoudenní absence. Učivo zvládá, prospěla s vyznamenáním, vyučující a ostatní dospělí ve škole respektuje. Ke spolužákům se chová kamarádsky. Při výuce je aktivní, hlásí se, zadané úkoly plní bez problémů, nevyrušuje. [příjmení] zapomíná domácí úkoly a školní pomůcky. Dle záznamu ze dne 22. 11. 2021 nezletilá [jméno] již nenavštěvuje Základní školu v [obce], od září je přihlášena na Základní školu v [obce]. Otec s nezletilou [jméno] bydlí v [obce] u své přítelkyně a jejími čtyřmi dětmi. Dle zprávy Městského úřadu [obce] ze dne 22. 11. 2021 bylo provedeno sociální šetření v domácnosti, ve které se v současné době zdržuje nezletilá [jméno]. Domácnost byla shledána v relativním pořádku, velmi nuzně zařízena. Otec uvedl, že je zaměstnán na dohodu o provedení práce. Otcova přítelkyně je na rodičovské dovolené. Nezletilá [jméno] navštěvuje [anonymizováno] třídu Základní školy a střední školy [obce]. Matka o nezletilou dle otcova vyjádření nejeví zájem. Do července 2021 hradila výživné nepravidelně, od srpna na výživu nezletilé nepřispívá. Dle zprávy Městského úřadu Stříbro ze dne 29. 4. 2022 proběhlo dne 13. 4. 2022 šetření na adrese [obce a číslo], kde bydlí nezletilá s matkou a jejím přítelem. Rodina bydlí v pronajatém bytě o velikosti 2+1. Matka je evidována u úřadu práce, má přiznaný příspěvek na bydlení 3 600 Kč a dávky hmotné nouze 8 500 Kč. Přídavky na děti vyřízené nemá. Matka ke své finanční situaci uvedla, že má dluh u zdravotní pojišťovny ve výši 52 000 Kč, který neřeší. Nezletilá uvedla, že od přestěhování k matce, se s otcem ještě neviděla. Jsou v občasném telefonickém kontaktu. Otec se nyní na její výchově a výživě nikterak nepodílí. Při šetřeních byla domácnost relativně čistá a uklizená, avšak velice skromně vybavena. Dle zprávy Městského úřadu Tachov ze dne 27. 1. 2023 se matka se svým

partnerem, jejich synem [jméno] a nezletilou [jméno] stále zdržuje na adrese [obec a číslo]. V rodině nedochází ke stabilizaci podmínek a zlepšení životní situace. S rodinou je opakovaně spolupracováno. Matka začala intenzivněji spolupracovat až v posledních měsících, kdy je s ní řešeno domácí násilí ze strany partnera. Matka kontaktovala OSPOD [obec] s žádostí o pomoc, protože soužití s jejím partnerem je neúnosné. Chtěla jít do azylového domu, ale kapacita byla naplněna. Na základě této žádosti a spolupráce byl matce poskytnut krizový byt, který má k dispozici OSPOD [obec]. OSPOD [obec] pomohl matce vyřídit dávku okamžité pomoci na úhradu nájemného v krizovém bytě. Dne 2. 11. 2022 matka sdělila, že se vrátila zpět k partnerovi do [obec] a předala krizový byt. Dne 7. 11. 2022 sdělila, že od partnera odešla ke své zletilé dceři [jméno] do [obec]. S matkou byla řešena i otázka povinného vzdělávání nezletilé [jméno], které zanedbává. Dne 23. 11. 2022 matka sdělila, že se zdržuje na adrese [obec a číslo] u svých příbuzných. Dne 7. 12. 2022 přišlo od Policie ČR oznámení o události s účastí dítěte, kdy matce partner slovně vyhrožoval usmrcením. Dne 14. 12. 2022 kontaktoval partner matky několikrát OSPOD [obec] s tím, že má u sebe syna [jméno] a matka dítěte je opilá a dítě jí nepředá. Dále uvedl, že nezletilá [jméno] nechodí do školy. Matka byla kontaktována, sdělila, že je u příbuzných v [obec], má strach z partnera, protože ji fyzicky napadl. Dále uvedla, že nezletilá [jméno] nechodí do školy, protože je nemocná a také má obavy dceru do školy posílat, protože se tam objevuje její přítel. Dne 2. 1. 2023 přišel od Policie ČR záznam o vykazání partnera matky. Dne 6. 1. 2023 základní škola sdělila, že nezletilá [jméno] zameškala 321 hodin. Nepřítomnost matka omlouvá s velkým zpožděním a po opakovaném připomínání. Nezletilá zapomíná pomůcky, neplní domácí úkoly a nepřipravuje se na vyučování, ztrácí žákovské knížky. Nerespektuje pokyny vyučujících. Na základě těchto zjištění byl podán podnět na Policii ČR. Matka vede nezletilou k zahálčivému životu a podporuje ji v záškoláctví. Dne 12. 1. 2023 byl telefonicky kontaktován otec ohledně možné změny péče a byla domluvena schůzka, na kterou se však nedostavil. Otec se stále zdržuje v [obec], kde žije se svou přítelkyní. S nezletilou je v kontaktu přes sociální síť a telefon. V osobním kontaktu je s dcerou minimálně. S matkou je v poslední době řešena i bytová otázka, kde rodina dlužila za nájemné a hrozilo jí vystěhování. Azylový dům v [část obce] má plnou kapacitu, matka si žádosti do jiných azylových domů nepodala. Matka opět obnovila soužití s otcem nezletilého [jméno] a vypůjčili si na uhrazení nájemného od jeho příbuzných částku 22 000 Kč. Matka pobírá rodičovských příspěvek 10 000 Kč a čerpá sociální dávky. Soudní dohled neplní svou funkci, s otcem bylo komunikováno o možné změně péče nezletilé, protože jeho péče měla v minulosti méně nedostatků. Nezletilá [jméno] chtěla jít k otci, ale uvedla, že v domácnosti otce neustále pijí alkohol a nechce nechat matku samotnou s partnerem. Má o matku obavy. Dle zprávy Městského úřadu Stříbro ze dne 10. 3. 2023 bylo provedeno šetření v rodině nezletilé [jméno]. Nezletilá, polorodý bratr [jméno] a matka stále bydlí na adrese [obec a číslo] ve společné domácnosti s partnerem matky, který se opakovaně dopouštěl násilí na matce za přítomnosti obou nezletilých dětí. Matka dne 15. 2. 2023 požádala o pomoc s vyplněním a odesláním žádosti o poskytnutí sociální služby v Domově pro matky s dětmi v tísni [obec]. Matka byla přístupná i pro jiný azylový dům pro matky s dětmi, ale po sdělení, že by mohli mít místo v Azylovém domě v [obec], již zájem neměla. Sdělila, že čeká, až ji partner uhodí, ona zavolá [obec] ČR a jelikož je v podmínce, půjde do výkonu trestu. Tím se vše vyřeší a ona bude moci v bytě zůstat. Matka je v současné době na rodičovské dovolené. Otec nezletilé [jméno] výživné nehradí. Nezletilá [jméno] chodí do školy pravidelně, absenci omlouvá MUDr. [příjmení]. Dne 22. 2. 2023 podávala nezletilá vysvětlení na Policii ČR [obec] ve věci matky pro zanedbání školní povinné docházky dcery. Při tomto podání uvedla, že důvodem její absence ve škole, je strach o matku. Bojí se ji nechat doma samotnou kvůli partnerovi matky. Z čehož vyplývá, že prostředí, ve kterém nezletilá žije, ji traumatizuje a ohrožuje její zdárný vývoj. Ze zprávy ze školy bylo zjištěno, že došlo ke zlepšení v chování a docházce nezletilé. Mají za to, že je to pouze účelové a krátkodobé. Závadové chování nezletilé se prolíná i do případů jiných rodin, které jsou OSPODem též řešeny. Pro nezletilou se podařilo zajistit místo v Dětském domově [anonymizováno] [obec]. Dle zprávy Základní školy [obec] ze dne 6. 3. 2023 zameškala nezletilá [jméno] za první pololetí 363 hodin. Ve druhém pololetí se docházka zlepšila.

Její nepřítomnost je krátkodobá (jeden, dva dny). Matka nepřítomnost omlouvá včas lékařským potvrzením. Dne 25. 1. 2023 obdržela nezletilá [jméno] napomenutí třídního učitele za neplnění školních povinností, zapomínání, nevhodný způsob komunikace s dospělými, vulgární mluva. Od té doby se její chování výrazně zlepšilo. Je vstřícná, bez problému se zapojuje v třídním kolektivu, chování k pedagogům je v pořádku, své školní povinnosti plní spolehlivě, na výuku je vždy připravena, školní pomůcky nechybí. V současné době matka velmi často telefonicky komunikuje s třídní učitelkou, školu osobně navštěvuje a řeší případné nedostatky. Dle zprávy Úřadu práce ČR Kontaktní pracoviště [obec] jsou matce vypláceny dávky státní sociální podpory – rodičovský příspěvek 10 000 Kč, přídavky na děti 1 800 Kč, příspěvek na bydlení 3 683 Kč, dále jsou jí vypláceny dávky hmotné nouze – doplatek na bydlení 5 572 Kč a příspěvek na živobytí 854 Kč. Dle zprávy Městského úřadu [obec] otec bydlí na adrese [adresa]. Žije zde s partnerkou a čtyřmi dětmi. Byt se skládá ze dvou dětských pokojů, v jednom budou spát dvě mladší dcery partnerky otce společně s [jméno]. Rodiče s nejmladším synem budou spát v obývacím pokoji. Poslední pokoj obývá partnerčina nejstarší dcera, která je v současné době těhotná a bude zde bydlet s novorozencem. Byt je moderně a dostatečně vybaven, otec a jeho partnerka mají připraveny podmínky pro převzetí [jméno] do péče. Otcova partnerka s převzetím nezletilé [jméno] souhlasí. Otec má příslibenou práci, dosud pracoval pouze brigádně. Partnerka otce je evidována na úřadu práce, pobírá přídavky na děti a sirotčí důchody.

8. Podle § 909 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, změní-li se poměry, soud změní rozhodnutí týkající se výkonu povinností a práv vyplývajících z rodičovské odpovědnosti i bez návrhu.

9. Podle 925 odst. 1 občanského zákoníku vyžaduje-li to zájem na řádné výchově dítěte, a neučiní-li tak orgán sociálně-právní ochrany dětí, může soud napomenout vhodným způsobem dítě, rodiče, osobu, do jejíž péče bylo dítě svěřeno, popřípadě toho, kdo narušuje řádnou péči o dítě /písm. a) /, stanovit nad dítětem dohled a provádět jej za součinnosti školy, orgánu sociálně-právní ochrany dětí, popřípadě dalších institucí a osob, které působí zejména v místě bydliště nebo pracoviště dítěte /písm. b) /, uložit dítěti nebo rodičům omezení bránící škodlivým vlivům na jeho výchovu, zejména zákazem určitých činností /písm. c) /.

10. Podle § 971 odst. 1 občanského zákoníku jsou-li výchova dítěte nebo jeho tělesný rozumový či duševní stav, anebo jeho řádný vývoj vážně ohroženy nebo vážně narušeny do té míry, že je to v rozporu se zájmem dítěte, anebo jsou-li tu vážné důvody, pro které rodiče dítěte nemohou jeho výchovu zabezpečit, může soud jako nezbytné opatření nařídit ústavní výchovu. Učiní tak zejména tehdy, kdy dříve učiněná opatření nevedla k nápravě. Soud přitom vždy zvažuje, zda není na místě tāt přednost svěřením dítěte do péče fyzické osoby.

11. V daném případě bylo provedeným řízením prokázáno, že u nezletilé [jméno] delší dobu přetrvává problém se školní docházkou. Nezletilá je také vystavena opakovaným konfliktům mezi matkou a jejím partnerem. S ohledem na shora uvedené skutečnosti soud dospěl k závěru, že je vážně ohrožen další řádný vývoj nezletilé. Za dané situace rodiče uzavřeli dohodu, dle které byla nezletilá [jméno] svěřena do péče otce. Otec má v současné době vhodné podmínky pro péči o nezletilou a má za to, že její výchovu za pomoci své partnerky zvládne. Pro nezletilou má v současném bydlišti zajištěnou školu a lékařku. Svěřením nezletilé do péče otce má přednost před umístěním nezletilé do ústavního zařízení. Opatrovník nezletilé i státní zástupkyně navrhli dohodu rodičů schválit. Soud dohodu rodiči uzavřenou schválil, když shledal, že je v souladu se zájmy nezletilé. Pokud jde o výživné, toto je v souladu s ustanovením § 913 odst. 1 občanského zákoníku, tj. odpovídá současným potřebám nezletilé a schopnostem, možnostem a majetkovým poměrům rodičů. Otec další vyživovací povinnost nemá, matka má další jednu vyživovací povinnost. Vzhledem k tomu, že nezletilá byla svěřena do péče otci, bylo dle § 16 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, zastaveno řízení o ústavní výchově a výchovném opatření, které bylo zahájeno soudem, když odpadl důvod pro vedení toho řízení.

12. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 23 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních. Žádný z účastníků náhradu nákladů řízení nežádal. Soud neshledal žádné okolnosti, které by svědčily pro přiznání práva na náhradu nákladů řízení některému z účastníků.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není možno podat odvolání vzhledem k tomu, že účastníci se práva odvolání vzdali.

Tachov 11. května 2023

JUDr. Ilona Kratochvílová
samosoudkyně